

SAOPŠTENJE 86/2024

Preliminarni podaci

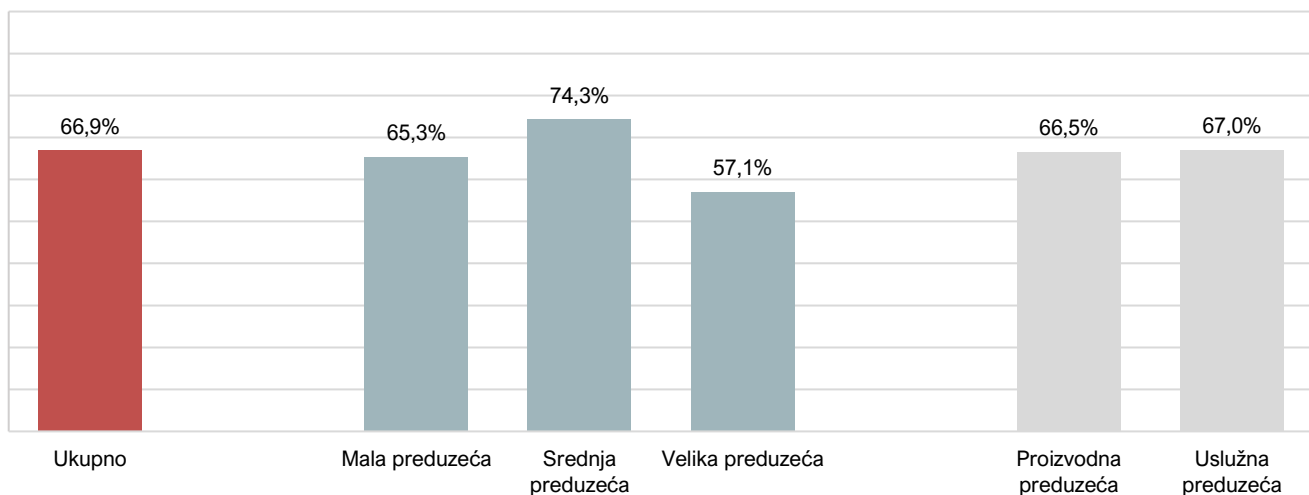
Datum objave:
24.6.2024.

Inovativne aktivnosti preduzeća

2020 – 2022. godina

Prikazani podaci rezultat su istraživanja o inovativnim aktivnostima preduzeća u periodu od 2020 – 2022. godine, koji obuhvataju inovacije proizvoda (robe ili usluge), inovacije u poslovnom procesu, kao i tekuće, prekinute i završene inovativne aktivnosti. U periodu od 2020 – 2022. godine 66,9% preduzeća uvelo je bar jednu od navedenih inovativnih aktivnosti, dok je 33,1% preduzeća izjavilo da nije imalo inovativnih aktivnosti.

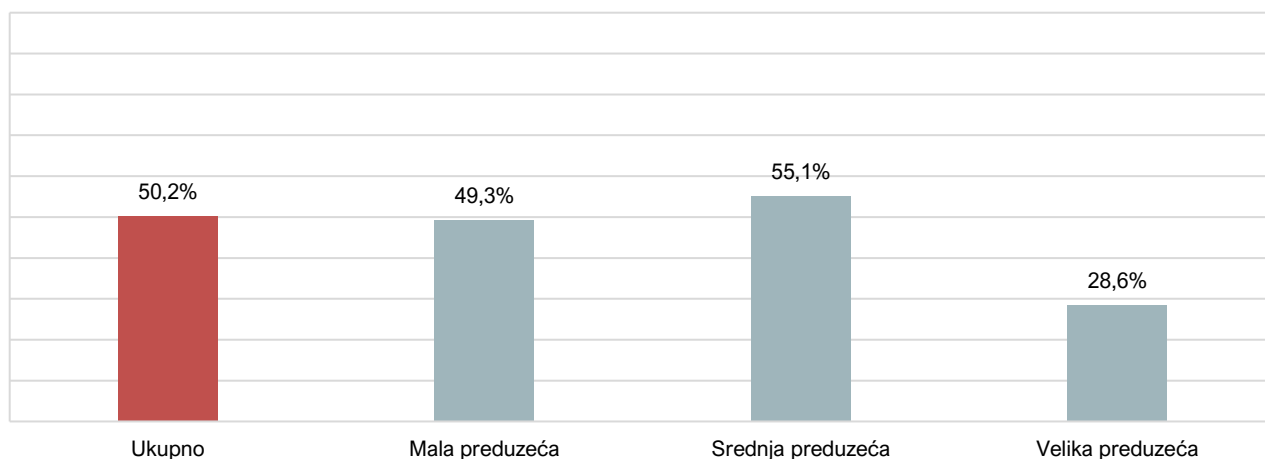
Grafik 1. Preduzeća prema inovativnosti, klasi veličine i djelatnosti, 2020 – 2022. godina

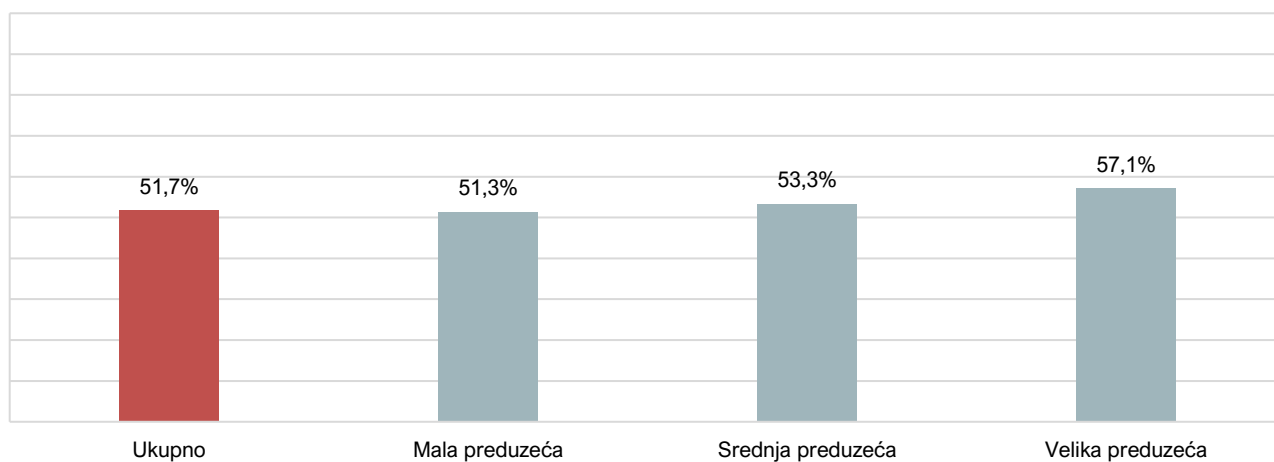
Učešće preduzeća kod kojih su postojale inovativne aktivnosti, posmatrano prema klasi veličine preduzeća, iznosilo je 65,3% kod malih preduzeća, 74,3% kod srednjih i 57,1% kod velikih preduzeća. Učešće preduzeća koja su imala inovativne aktivnosti u kategoriji proizvodnih preduzeća¹ iznosilo je 66,5%, dok je kod uslužnih preduzeća² iznosilo 67,0%.

¹ Obuhvataju sektore B, C, D, E i F Klasifikacije djelatnosti 2010

² Obuhvataju sektore H, J, K i oblasti G46 i M71,72 i 73 (glavne uslužne djelatnosti) Klasifikacije djelatnosti 2010

Grafik 2. Inovacija proizvoda (robe ili usluge), 2020 – 2022. godina

Od ukupnog broja anketiranih preduzeća, 50,2% preduzeća je imalo inovaciju proizvoda (robe ili usluge). Posmatrano prema veličini preduzeća, inovacija proizvoda je zabilježena kod 49,3% malih preduzeća od ukupnog broja malih preduzeća, 55,1% srednjih preduzeća od ukupnog broja srednjih preduzeća i 28,6% velikih preduzeća od ukupnog broja velikih preduzeća.

Grafik 3. Inovacija u poslovnom procesu, 2020 – 2022. godina

Od ukupnog broja anketiranih preduzeća, 51,7% preduzeća je imalo inovacije u poslovnom procesu. Posmatrano prema veličini preduzeća, inovacije u poslovnom procesu su zabilježene kod 51,3% malih preduzeća od ukupnog broja malih preduzeća, 53,3% srednjih preduzeća od ukupnog broja srednjih preduzeća i 57,1% velikih preduzeća od ukupnog broja velikih preduzeća.

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

Inovacije su novi ili poboljšani proizvodi (robe ili usluge) ili procesi koji zadovoljavaju sljedeće kriterijume:

1. Značajno se razlikuju od proizvoda koji su prethodno bili ponuđeni na tržištu ili procesa korišćenih unutar preduzeća.
2. Primijenjeni su na tržištu ili su u upotrebi u preduzeću.
3. Treba da su novi makar na nivou preduzeća, što znači da inovacija ne mora da bude "nova za tržište" niti "nova za svijet".

Inovativne aktivnosti obuhvataju sve razvojne, finansijske i komercijalne aktivnosti preduzete od strane preduzeća, koja treba da rezultira inovacijom za preduzeće.

Inovacija proizvoda podrazumijeva novu ili znatno poboljšanu robu ili uslugu (proizvod) koja se u svojim komponentama ili osnovnim karakteristikama značajno razlikuje od prethodne robe ili usluge preduzeća i koja je plasirana na tržištu.

Inovacije u poslovnom procesu podrazumijevaju nove ili poboljšane poslovne procese za jednu ili više poslovnih funkcija (proizvodni proces, metod distribucije, aktivnost podrške za proizvode i sl.) koje se značajno razlikuju od prethodnih poslovnih procesa preduzeća i koje su implementirane unutar preduzeća. Inovacija treba da ima vidljivi uticaj na nivo produktivnosti, kvalitet proizvoda/usluge, trošak proizvodnje/distribucije. Uvedene procedure koje su omogućile uvođenje inovacija proizvoda, računaju se takođe kao inovacije u procesu.

Kao okvir za obuhvat u ovom istraživanju koristi se Statistički biznis registar. Izveštajne jedinice za istraživanje o inovativnim aktivnostima preduzeća (za period 2020 – 2022. godina) su preduzeća sa 10 i više zaposlenih razvrstana u sektorima od B do M73 Klasifikacije djelatnosti 2010, sa stanjem na kraju 2022. godine.

Preduzeća su razvrstana prema klasama veličine, prema djelatnostima i teritorijalnoj zastupljenosti:

Mala preduzeća: 10 - 49 zaposlenih

Srednja preduzeća: 50 - 249 zaposlenih

Velika preduzeća: 250 i više zaposlenih

Referentni period istraživanja je period 2020 - 2022. godina, odnosno period od tri godine od 1. januara 2020. do 31. decembra 2022. godine.

Prilikom korišćenja podataka navesti:

„Izvor podataka: Uprava za statistiku - MONSTAT“

Više podataka, kao i detaljna metodološka objašnjenja možete naći u sekciji: [Inovativne aktivnosti preduzeća](#)

Pripremio: Miloš MALTEZ

Odsjek: Odsjek statistike inovacija, potrošnje domaćinstva i istraživanje o IKT-u
contact@monstat.org

Kontakt sa medijima:
mediji@monstat.org

@monstat_me

MONSTAT - Uprava za statistiku Crne Gore

